

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . I kor. Egy óra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . 3 . . . Negyedévre 4 . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
MEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 48. szám.

Felirati jog.

Irta: **Lengyel Imre**

kir. ítélőtáblai bír., vármegyei törvényhatósági bizottsági tag.

Hajduszoboszló, július 16.

Hajdúvármegye tavaszi rendes közgyűlésén majdnem eg hargulag fogadták el ismert szekularizációs indítványomat. Ennek az indítványnak — melyből fontos határozat lett — utolsó pontja így hangzik:

„Hasonló felirat felterjesztéseirán keresse meg vármegyénk az összes vármegyei és városi törvényhatóságokat.“

A határozat 6—7 hét múlva érkezett a vármegye kiadóhivatalába, pedig a határozat teljesen készen volt, hiszen az én indítványomat szószetint fogadták el és így csak egy pár sor megkeresés kellett hozzá.

Az előadó munkás ember, mint jegyzői karunk többi tagja is.

Tehát itt *politikai spekulációvá súlyoszte te* az előadónál magasabb hatalom a felirati jogot, ezt a hatalmas alkotmánybiztosítékuokat, amely törvényben gyökerezik. Ökölcspás ez a vármegye arcába és ez a *kormányhatalom merénylete.*

Eszemágában sincsen a főispánra támadni, hiszen minden főispán csak

figura a belügyminiszter kezében és ezért akarták régen — de nem ma — a 48-asok ezt az intézményt eltörölni.

Itt, zárjel közt megjegyzem, hogy a *főispánság eltörlésére a vármegyéhez készen van az indítványom* — a fejemben és reményem, hogy Hajdu vármegye belátja, hogy ez ma mar egy ócska, költséges, teljesen felesleges intézmény.

Erköcsi kötelességet mulasztanék, ha ezeket vármegyémnek, e tisztelt lap utján, tudomására nem hoznám.

Ha aztán a 63 vármegye, a 26 városi törvényhatóság, a főváros úgy járna el, az átiratnak tárgysorozatba felvételével, mint mi az átirat elküldésével és a képviselőházhoz felterjesztésével: akkor már leesik a hó és újra kizöldel a liget — talán többször — de akkor aztán, magyarul mondva, *meg is ette a fene azt a híres felirati jogot!*

Nálunk a vármegyén nem szokás az interpelláció, de az ilyen visszaélést tünni nem fogom, mert tudom, hogy a vármegyém nem fogja hagyni az igazság arcába vágását.

Az új kancellár Ischlben. Bécsből táviratozzák, hogy *Bethmann* Hollweg, az új német birodalmi kancellár e hó végén Ischlbe utazik, hogy bemutatkozzék *Ferenec József* ő felségének. Az új kancellár őszszel Rómába is ellátogat.

A politikai pihenő akadályai.

(Mért volt *Apponyi* a királynál. — *Aknamunka az önálló bank ellen.* — *Még mindig a színajai botrányok.*)

Kossuth Ferenc is elutazott a fővárosból és most már csak *Wekerle* Sándor örökdió a fölött, hogy a politikai világ elpihenésének csöndjét ne zavarja meg semmi. Így az *Apponyi* Albert gróf lakki titkos audienciájának kipattanása után nyomban kijelentették a különböző legilletékesebb fórumok, hogy a kultuszminisztert csupán igen fonos *resszort* ügyek miatt fogadta egy nappal elutazása előtt a király, sőt, amikor a politikusok ezzel az általános nyilatkozattal nem voltak hajlandók megelégedni, még azt is elárulták, hogy *e nagyváradi és a diákovári püspökségek betöltése ügyében* járt *Apponyi* a királynál. Ezek a még oly nyomatékos félhivatalos kijelentések sem tudták azonban a politikusokat megnyugtatni.

A függetlenségi pártnak az a tulnyomó része, amely nem hajlandó belemenni semmiféle fuzióba és semmi körülmények között sem mond le programjának arról a sarkalatos pontjáról, amely az *önálló bank* felállítását követeli, *Apponyi* mesterkedésében ismét azt látja, hogy a *függetlenségi párt szétbontására törekszik* és az alkotmánypártnak bevonásával akar ismét olyan többséget toborozni, amely a „megvalósítható kormányprogram” elnevezése alatt csinált

Célnál.

Irta: **Mosonyi Gizella.**

I.

A „City of Para” hajó fedélzetén valami tizenöt-husz tagból álló előkelő társaság mulatozott. Már közeledtek a kikötőhöz, hát bucsulakomát ültek s sorra köszöntötték fel egymást.

— Emelem poharam öxexcellenciája *Sir Thomas Cower* miniszter egészségére!

— All right! — harsogta a társaság. Ittak s azután mindnyájan fölemelkedtek, megrázták egymás kezét röviden, angolosan s aztán ki-ki saját kajútjába sietett partraszálláshoz készülődni.

Fél óra múlva a társaság már a new-yorki Hotel Waldorf-Astoria éttermében vacsorázott együtt. A számlát, ami tekintve az előkelő szálló világi ü drágaságát, jókora volt, az imént éljenezett miniszter, *sir Thomas Cower* fizette, természetesen milliomoshoz illő borraival. Azután felkísérték öxexcellenciáját szobájáig, jó éjszakát kívántak neki a legközelebbi viszontlátásig s távoztak.

A miniszter csöngetett s magához kéréte azt a pincért, aki őket kiszolgált.

Középtermetű, simára borotvált képű, ropant gögös arcú férfi lépett be. Szertartásosan állt meg az ajtóban, tiszteletteljes magatartásán meglátszott, hogy imponált

neki a busás borraival s az elegáns krokodilbőrönd.

— Szélpál *Fekete* János — szólt most az amerikai tisztá magyarsággal s kutatóan nézett a férfi arcába.

Az meghajította magát s szintén magyarul felelt:

— Szolgálatjára uram...

— Nem ismer?

— De igen. *Sir Thomas Cower* öxexcellenciája, az új miniszter. Minden lap az ön arcképét hozza most.

— János — szólt a miniszter halálan — én tapolci *Kauer* Tamás vagyok *Szentannáról*. *Kauer* Tamás! Erre a névre az arrogáns arcu pincér vonásai megszelidültek; hideg nézésű szeme oly különös fényben ragyogtak, amint Tamást nézte.

És az olvasott a szemekből, a régi hü János szeméből. Sokat. Mindent. És egyszerre megértette miért van ez itt s ha itt van, miért nem beszél semmit.

— Meghalt? — kérdezte tőle folytott hangon.

— Még nem...

Még nem! Tehát már majdnem, gondolta Tamás s némán intett a férfinek, hogy távozzék, bár úgy érezte, kérdezni kellene sokat, de valami bűvös erő megnémította, nem bírt, nem mert szólni, félt attól, amit még nem tudott.

Az ajtó bezárult, Tamás lecsavarta a villanyt, végig dőlt a pamlagon s nézte a szivarja parázsát. Addig-addig nézte, míg a piros izzó kis pontból egyszerre képek kezdtek kibontakozni. S látott maga előtt egy husz éves fiatalembert, a műgyetem egyik legszorgalmasabb hallgatóját, telve akarat-erővel, becsvágygyal, reménnyel. Ez a kép csakhamar átváltozott épp úgy, mint akkor, midőn tanulmányait abba kellett hagynia, mert jött a küzdelem, a nélkülözés, a kétségbeesés, a halál.

A halál. E gondolatnál kétszeres erővel lüktetett a szive. Olyan tisztán látott maga előtt egy ezüstszakálu, halvány férfiarcot, egy domboru magas homlokot, jobb felén keskeny, kékes karikával. Csak éppen akkora, amelyen egy kicsiny acéigolyó átfér...

A parázs lehullott a szivarról, a kép is egyszerre más lett. Egy pár büszke nézésű s mégis oly jóságos tekintetű kék szem, egy keskeny, finom fehér kéz. Ha az még egyszer végigsimithatná a homlokát! Ugy, mint akkor, régen, mikor valami nagyon fájt és odahajthatta forró fejét arra a szép kézre, érezhette annak hűsítő balzsamát, aminek érintésétől úgy elcsendesedett, úgy megenyhült odabent minden, ami sajogni szokott...

— Édesanyám! — sóhajtott mintegy öntudatlanul s most újra látta azt a szép

Tisztviselői törlesztéses kölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett folyósít és erre vonatkozólag díjtalanul ad felvilágosítást a
VASUTI ALKALMAZOTTAK TAKARÉKPÉNZTÁRA r.-társaság Debrecen, Piac-u. 19.

kibontakozási tervből kifejejtette az önálló magyar jegybankot. Ezért már megkezdték a mozgalmat, amely azt célozza, hogy a függetlenségi párt tagjai tényleg kövessék Kossuth Ferencnek a legutolsó pártértekezleten hangoztatott kívánságát és valóban a függetlenségi elvek folytonos hirdetésére fordítsák a nyarat. Ennek a célnak pedig a lejjebb úgy tudnak megfelelni, hogy kerületeikben népgyűléseket tartanak és beszámolván a helyzetről, buzdítják a választókat a függetlenségi eszmék mellett való kitartásra.

A teljes politikai elpihenésnek már ez is elég erős akadálya lesz, de még sokkal nagyobb jelentőségűek azok a részletek, amelyek Ferenc Ferdinánd trónörökös romániai viselt dolgairól kerülnek napvilágra s amelyekből kiderül, hogy úgy Popovici Dimitri, mint Schwenhagen Lajos hirhadt nagysztrák agitátorok valóban oda tudtak férközni a trónörököshöz, sőt talán szívesen is fogadta ezeknek magyarfaló eszméit. Ehhez a két hivatásos magyarfalóhoz még Vajda Sándor, a nem kevésbé hirhadt verscsempész oláh nemzetiségi képviselő és egy Scheimplug nevű szolgálaton kívül álló osztrák osztálytanácsos is csatlakozott, s ez a négy kiváló ember mindent elkövetett, hogy a fekete-sárga oláhokat a trónörökösrel összeköttetésbe hozza. A trónörökösnek romániai útját, amely Erdélyen keresztül vezetett, kiválóan alkalmasnak találták erre a célra és Luengerék segítségével sikerült is azt elérni, hogy a trónörökös fogadott is egy ilyen küldöttséget, amely átnyújtott neki egy Popovici Dimitri által fogalmazott memorandumot, természetesen abban a szellemben, amelyben hirhadt könyvét is megírta.

Ez a tény a legnagyobb akadálya a politikai élet teljes elesdésének, mert teljesen lehetetlen, hogy a magyar törvényhozás ilyen eseményekkel szemben továbbra is néma maradjon.

A nagyváradi püspökség. Apponyi gróf tegnapi fogadtatása a felsőnép körében a nagyváradi püspökség betöltésével volt kapcsolatos. A kormány, illetve Apponyi

jelöltje erre az állásra Giesswien Sándor néppárti képviselő volt, vele szemben a függetlenségi párt Lévy Mihály képviselőt kívánta. Közben jött aztán a harmadik jelölés is. Lányi József felszentelt püspöké. A koalíció felbomlása Apponyi jelöltjétől a függetlenségi párt részét is teljesen eltántorította, míg Lévy jelöltségét Apponyi nem támogatta. Valószínű, hogy most már Lányi ki nevezésére kerül a sor. Hir szerint Szentkirályi Zoltán képviselő plébánost nagyváradi kanonokká nevezik ki.

Iskolai értesítők.

III.

Az izraelita polgári leányiskola értesítője

A debreczeni izraelita hitközség polgári leányiskolájának harmadik értesítője jelent meg ez iskolai évvel. Az értesítőt az intézet igazgatója Abelesné Bloch Hermin szerkesztette össze nagy gonddal.

A füzet élén Friedmann Berta tanítónő hangulatos márciusi értekezése áll. Azután beszámol az értesítő az iskola történetéről, kiemelve annak fontosabb mozzanatait. Az intézet izmosodása szemmel látható. Első évében 117 tanulója volt, a következő esztendőben 143 és az elmúlt harmadik iskolai évben már 160 növendék iratkozott be a polgári leányiskolába.

Az intézetet többször meglátogatta Csányi Viktor kir. tanfelügyelő, Krausz Vilmos főrabbi és Kardos Albert dr. az iskolaszék kiküldöttje, akik elismerésüket fejezték ki a tantestület működése fölött.

Az értesítő megemlékezik a hitközség elnöki székének betöltéséről, ismerteti az ifjusági segítő-egylet működését, mely ez évben alakult meg. Az iskolaév végén 1082 kor. 8 fillér volt az egyesület vagyona.

Az intézetnek még nincs állandó helyisége. Az új hitközségi elnök, Baikányi Miklós dr. programjába vette fel, hogy az iskolának állandó otthont szerezzenek. Az elnök buzgalma és a hitközség áldozatkészsége folytán már épülőben van az új iskola a Deák Ferenc-utcán.

A rendes tanulók száma 136 volt, a magántanulók kivételével. Ezek között izraelita volt 119, református 14, gósi evangélikus 2, r. kath. 1. A növendékek közül kitűnő rendű volt 21, jeles rendű 33, jó rendű 39, elégséges rendű 25. Elégtelen osztályzatot 1-3 tárgyból 12, több tárgyból 3 tanuló nyert.

két szelid szemet, csak hogy már nem bírta tovább a visszafelé emlékezést, ami aztán jött volna már, nem akarta bevárni a képet.

Hirtelen fölült, fölcsavarta a villanyt. Széttáért a pazar berendezésű szobát. Te kintete véletlenül a falon függő képre esett, melyen a hotel belsejének egyik része volt lefényképezve. Ódament, nézte s elmosolyodott.

— Hm, — gondolta — mikor ez előtt tizenkét évvel voltam itt legelőször, nem hittem volna, hogy mint excellenciás ur fogom e szobát lakni, talán éppen e szobát, melyet akkor, mint szolgáló sörpörtem. Milyen komikusan néztem ki a csupasz ajkammal, ahonnan le kellett vágnom egyetlen díszemet, a kis pörge bajuszomat. Majdnem sirtam érte akkor.

Büszkén kiegyenesedve állt az ablak elé s boldogan nézett le az embertömegrre. Arra a mondhatatlan gyönyörűségre gondolt mikor édes anyja elé fog állni s az kitörő örömmel vonja keblére az ő mesés karriert csinált, szorgalmas fiát.

II.

Kopott, fekete bőrkarosszékben egy összetört, szomorú, halványképű asszony ül. Haja — tán a sok tépelődéstől — hófehér. Szemei karikásak, ajkszegletei mélyen bevágva, mint olyané, ki sok keserűséget élt át.

Órában egy csomó levél, idegen bélyegű, szép szavú, biztató levelek. Tizenkét év óta olvassa őket mindennap. Legfelül

egy kép. Husz éves fiú, karcos testű, fehér bőrű, finom lelkes arcú úri gyerek. Az ő szép fia. Hát még milyen szép lehet most, mikor férfikorban van már. Harminckét éves. A legszebb kor. És az öregasszony szívében büszkeséggel bizalommal eltelve, megcsókolja a rámosolygó szempárt, a képet a levelek mellé teszi, aztán összeköti mind egy fehér szalaggal s szívi tovább az álmát az ő erős, izmos, csengőkacaju fiáról, ki mindig biztatja, hogy észre sem veszi, mikor betoppan. De hát mikor? Tán ma, tán holnap. Oh Istenem, csak még egyszer lássa, úgy, amint ő képzeletben: boldogan, célját elérve, büszkén, szabadon.

S ime, nyílik az ajtó s belép rajta egy férfi.

Az arc után ítélve, negyven évesnek néz ki. Magas, szikár, csontos. Hosszúkarú, arca viaszszárga, mélyen benn ülő szemeiből pedig lázas fény csillog ki. Munka, gondolkodás, álmatlanság, sok évi kínos küzdelem ül ott benn abban a sajtósárga tekintetben. Homloka redős két oldalt behorpadva a halántéknál s a szája, az a szép metszésű szája körül két meghajlott redő. A sors véste oda.

Ez a megöregedett fiatalember taplaci Kauer Tamás, a tönkrement alispán fia, illetve Thomas Cower, az új chilei miniszter.

Amint közelebb lép és szól, mély hangja, különös kiejtése oly furcsa és az öregasszony érdeklődve nézi a különös embert.

Sztrájkok és kizárások.

A kereskedelmi miniszter könyvéből

Egy esztendő mérlege.

A munka és a tőke harcáról számol be az a vaskos kötet, amelyet a kereskedelemügyi miniszter ma becsajtott közre. A könyv címe: „Munkabeszüntetések és munkás-kizárások Magyarországon az 1907-ik évben.”

Ebből megtudjuk, hogy az 1907. évben Magyarországon 408 ipari sztrájk eset fordult elő. 150-nél 2688 százalékos kevesebb, mint az előző esztendőben. E sztrájkok összesen 2657 ipartelepét érintettek az 1906. évi 5512 vel szemben a esőkkenés tehát 5179 százaléknak felel meg.

A sztrájkoló munkások legnagyobb száma 26,854 re (1906. még 45,919 re) rogtott, vagyis egy-egy sztrájk esetére átlag 66 (1905-ban 82) sztrájkoló jutott. Ezenkívül a sztrájkok következtében 3309 munkás kénytelenégből nem dolgozott.

Erdekes a sztrájk esetek iparcsoportonként való megoszlása. E tekintetben legtöbbet szenvedett a ruházati ipar, melynek körében 111 esetben (az összes sztrájkok 2720 százalékában) 1269 ipartelepén (4777 százalékában) 5894 (2197 százalék) munkás szüntette be a munkát. Súlyos sztrájkok zavarták meg a termelést az építő, valamint a fa és csontiparban is, hol a sztrájkban résztvevő munkások száma volt jelentékeny, míg a sztrájk által érintett ipartelepek számát illetőleg a vas és fémipar áll második helyen. A sztrájkos tek zóme (244 eset, 5979 százalék) 2-14 napig tartott, 13 naptól egy hóig 67, egytől három hóig 40 sztrájk tartott, sőt 8 olyan sztrájk is akadt, mely 3 hónapnál tovább is elhúzódott.

A sztrájkmozgalmak céljai iránt nyújtott tájékoztatást a munkások követeléseinek felsorolása. Első helyen a béremelés és a munkaidő leszállítása szerepel s csak második, harmadsorban következnek egyéb szociális politikai követelések. Munkabéremelésért 269 esetben 16,284 munkás küzdött s a munkabérrre vonatkozó egyéb igény is 110 esetben 8737 sztrájkolónál szerepel a sztrájk célja gyanánt. Munkaidőre vonatkozó követelést 159 esetben 11,875 sztrájkolónál taláunk, míg a bizalmiférfi rendszer elismeréséért 70 esetben 5553 munkás törekedett. A többi követelés május elsejének megünneplésére,

Olyan idegen a hangja, az arca, a nézése, a modora. Vajon ki lehet? Tán hirt hoz a fiáról. S nem szól, várja mi lesz.

Amaz pedig látva, hogy a beteg asszony nem ismer rá, egy ideig még nézi a fehér haját, a csodálkozó arcát, aztán zokogva esik előtte térdre:

— Édes anyám! . . .

Az öregasszony megrendül Önkénytelenül ráteszi kezét az élőben fekvő szürkülő febre. Szemei szárazak. Csak nézi az előtte térdelő férfit merően, sokáig. Idegen neki. Nincs egy ismerős vonás sem rajta. Ez nem az ő fia.

— Édes jó anyám, nem ismersem? Lásd, megnőttem, gazdag vagyok, ur vagyok, független. Elértem a célt, melyért oly sokat küzdöttem, elértem s most azt akarom, hogy boldog légy te is. Hazajöttem úgy, ahogy nem is álmodtam volna. Nemcsak vagyonom van, de tekintélyem is, én vagyok az új chilei miniszter.

A gyöngye, időelött elaggott, tuifesztett idegzetű ősz asszony szomorúan nézett vissza rá. Szelid szemeiből most előjöttek könnyei s amint szeretettel szoritotta a sápadt fejet kebléhez, fájdalommalan sóhajtott.

— Igen. A független ur, a milliósos, a chilei miniszter, az itt van előttem, de a fiam, az életerős, szép, izmos, fiatal gyermekem az meghalt. Megölte, fölemesztette a láz, a munka.

— A láz . . . a munka — suttogta utána a férfi s könnyeik összeolvadtak.

jobb bánásmód, jobb helyiség kivására s más igényekre vonatkozott.

Ellentétben a sztrájkmozgalmakkal, a kizárási esetek száma rendkívül emelkedett. 1906-ban 14, 1907-ben már 36 esetben zárták ki a munkások munkásaikat, a növekedés tehát 15 százalékos. Viszont azonban a kizárások lényegesen súlyosabbak és nagyobb kiterjedésűek voltak az előző esztendőben. A kizárás által érintett ipartelemek száma ugyanis 1906. évvel szemben 296-ról 281-re az egyidőben kizárt munkások száma 6072-ről 3747-re apadt. Legtöbb kizárást találunk az építőiparban (11 eset 2130 munkással), a fa- és csontiparban (8 eset 714 munkással) és a vas- és fémiparban (7 eset 293 munkással). A kizárások meglehetősen soká tartottak: 2-14 napi időre 6, 15 naptól egy hónapig 9, egy-három hónapig 17, és három hónapnál tovább tartó időre 4 kizárás terjedt.

Ennek folytán a kizárt munkások összesen 134,896 munkanapot és 434,738 kor. munkabért vesztek. Egy-egy szünetelő munkás vesztesége kizárás következtében 37 munkanapon át 78 korona, tehát jóval több, mint a sztrájk esetek folytán szünetelő munkásoké.

Az ipari sztrájkoknál 50 esetben rendzavarás, 47 esetben kihágás, 57 esetben személy vagy vagyon elleni bűncselekmény történt, 41 szer rendőrség vagy csendőrség, 2 ízben katonaság beavatkozására volt szükség. A kizárások alkalmával kétszer rendzavarás, 3 esetben kihágás, végül 5 esetben bűncselekmény fordult elő.

Debreczeni katonatisztból sikkasztó főkönyvelő.

Egy híres bankcsalás titka.

Aradon, ahol a nagyszabású panamáknak, sikkasztásoknak igen háládatos talaja van, most egyébről sem beszélnek, mint arról a szenzációs esetről, amelynek központjában egy pénzintézet, az *Aradi Hitelbank* áll, amelynek vezérigazgatóját *Szántó Izidort* és annak főkönyvelőjét, budaméri *Ujházy Andort* az aradi rendőrség tegnap letartóztatta.

Mindkettő ellen hűtlen kezelés, okirat-hamisítás és uzsora miatt emeltek vádat és a letartóztatást elrendelő végzés szerint, a nyomozás során megállapította a rendőrség, hogy a vádak nagyrésztben fedik a valóságot. A könyvszakértők már megállapították ugyanis, hogy a bank könyvei hamisan vannak vezetve, hogy az 1907. és 1908. évi veszteség és nyereségszámla hamis adatokat tartalmaz.

Megállapította továbbá a vizsgálat, hogy *Szántó* és *Ujházy* elmulasztották a kellő gondosságot, a részvényesek vagyonaival könnyelműen gazdálkodtak, hogy egyes hitelt igénybevevők váltóit ezeknek tudta és beleegyezése nélkül magasabb összegre emelték fel és hogy több esetben a törvényes kamatoknál magasabban számították a kamatokat.

Ma már mindkettőt előzetes letartóztatásba helyezték.

A debreczeni közönséget azért érdekli különösképpen az eset, mert a letartóztatott budaméri *Ujházy Andor* főkönyvelő, aki inkább csak vak eszköze volt a sikkasztó bankdirektornak, itt állomásozott *Debrecenben*, mint honvédhadnagy. Itt akart nősülni és mint katonatiszt, de minthogy sem ő, sem a menyasszonya nem rendelkezett a házassághoz szükséges kaucióval, lemondott tisztirangjáról és a hadsereg kötelékéből kilépett. Debreczenből már mint civil távozott Gyulára, majd Aradra, hol karrierje olyan sajnálatra méltó módon véget ért.

A gyermekliga nyereménytárgyai.

Értéktelen gyűszűk, fülbevalók, gyűrűk.

Nagy botrányok a sorsolásnál.

— A *Gyermekvédő Liga* — mint ismeretes — négyszázezer darab egy korona ötven filléres sorsjegyet bocsátott ki hónapokkal ezelőtt s mindenütt azt hirdette, hogy minden sorsjegy nyer, legalább valami kis arany- vagy ezüsttárgyat. A sorsjegyek nagyon fogytak, annál is inkább, mert mindenfelé az a hír terjedt el, hogy a liga, a jótékony célra való tekintettel, a nyereménytárgyakat ajándékba kapta. Ezt mindenki így tudta, aki csak sorsjegyet vásárolt és a sok sorsjegy-tulajdonos izgatottan várta a pillanatot, amikor a városligeti iparsarnok helyiségében átveheti a sorsjegyére eső — arany vagy ezüst — nyereményt.

Néhány nap óta tart már a fővárosban a sorsjegyekre eső nyeremények kiosztása s ezalatt a néhány nap alatt számos incidens játszódott le az iparsarnokban. A sorsjegyek tulajdonosai úgy érezték majden valamennyien, hogy becsapták őket, mert a nyeremények csupa silány, értéktelen jószágok, amelyekért három vagy négy fillér is sok pénz volna. A „nyerő” felháborodása érthető. A liga nem ajándékba kapta a nyereményeket, hanem vásárolta azokat, még pedig mint csupa kiselejtezett, hibás arukot. Egy *Zsengeri Hugó* nevű reklám cikk vállalkozó és *Szántó Béla*, a *Gyermekvédő Liga* titkára vásárolták az összes nyereményeket *Liposében*, az ugynevezett „*Leipziger Messe*”-n, ahová az összes német gyárosok odaszállítják azokat az árukat, amelyek hibásak.

Azután *Plorzhaimbe* utaztak, ahol az arany és ezüsttárgyártól nagymennyiségű arany és ezüst tárgyat vettek, darabonként körülbelül husz fillér értékben. Így tehát meg voltak a nyeremények, most még csak a főnyeremények hiányoztak. Ezeket *Lőw Sándor* budapesti ékszerésztől vásárolták, ezek mind értékesebb dolgok.

Az természetes, hogy a liga, bármennyire hirdette is, nem adhatott egy korona ötven fillért érő nyereményt minden sorsjegyre, hiszen a kezelési költség, a reklám, a személyzet s az elárusítóknak adott jutalékok nagyon sok pénzt emésztettek föl. Azonkívül a liga elnökének, gróf *Edelsheim Gyulai Lipótnak* az volt a véleménye, hogy a liga nem dolgozhat rizikóra s így a játékjogot egy jelentékenyebb összegért a „*Hermes-bank*”-ra engedélyezték. A bizottságban, amely a sorsjáték ügyeit intézte, ezentul egyesek voltak a *Hermes bank* s a liga hivatalnokai, közöttük *Zsengeri Hugó* is.

A nyeremények kiosztásakor azután megboszulta magát az, hogy reklámjaikban sokat ígértek, a valóságban pedig német gyárosok kiselejtezett áruit adták nyereményképpen. A „nyerők” föl vannak háborodva, mert csupa értéktelen gyűszű, fülbevaló, bronz-tű, gyűrű az, amit kaptak s még jó, ha husz fillért megér valamelyik. Ezüstözött és aranyozott bádogtárgyakat osztogattak az iparsarnokban, de a legtöbbnek dobozán a *Lőw Sándor* budapesti ékszerész neve állott.

A nyerők közül többen elmentek *Lőw* üzletébe, hogy a céget vonják felelősségre az aranyozott bádogokért, mire a cég kijelentette, hogy ezek a kis tárgyak nem ő tőlé valók, mert a cég kizárólag nagyobb nye-

reménytárgyakat szállított a ligának. Természetes, hogy ez nagyon árt a cég jóhírnevének s ezért a *Lőw-cég* meg is teszi a törvényes lépéseket. Az *Iparcsarnokban* sokan rögtön el is dobták a nyereményeket, sőt akadtak olyanok, akik lármát csapva, visszakövetelték a pénzüket. A liga alkalmazottai igyekeznek lecsillapítani a felháborodott nyerőket, de ez már csak ideig óráig sikerül.

Napról-napra többen lesznek, akik botrányt csapnak az *Iparcsarnokban* s *Budapestben* mindenfelé felháborodva beszélnek arról, hogy a liga sorsjátékával nagy visszaélés történt. Nagyon sajnálatos dolog, hogy a *Gyermekvédő Liga* nemes szándéku vezetőségét beleugratták ezekbe a manipulációkba, de ezek után a ligán saját érdekében kötelessége valahogyan segíteni a bajokon.

Debrecenbe még nem jutott el a híre, hogy az itteni közönség soraiban kik lettek a „szerencsés” nyerők s így a debreceni publikumnak még van néhány napja a felháborodásra.

Nagy utcai botrány Nagyváradon.

Egy önkéntes és öt rendőr.

Nagyváradon tegnap hajnali négy órakor a hazafelé tartó pincérek, muzsiko ok, lump fráterek s a piacon kirakodó mészárossegédek olyan csinos botrány élvezetében részesültek, amelyet még a jóra való kabarcó publikuma is megirigyelhet. Egy honvéd önkéntes és öt rendőr között támadt súlyosabb természetű affér, amelynek folyamán jobbról és balról annyi ütleg, pofon és könnyű testi sértés követte egymást, hogy az incidens egy középkori bünvallásnak is bátran beillenek.

Az önkéntes tizedes ur reggel négy óra után perdült ki a *Szent László-téren* egy bodegából. Ittas volt már nagyon s a csipős hajnali szél ezen az ittaságon nem könnyített egy szemernyit sem. Az önkéntes azonban még így sem volt megelégedve a bekebelezett pálinkával, mert a *Szent László-téren* posztoló rendőrt felszólította arra, győzdjék meg, vajjon pálinka helyett nem denaturált szeszt árulnak-e a csapzékban? A rendőr azonban nem akart a részeg tisztjelölttel kikezdeni, bement a bodegába, mielőtt azonban a pálinka ügyében igazságot t-hetett volna, az önkéntes megkapta a bodega tulajdonosát, szembeköpte s a tizedik óráig összeszidta, majd kituszkolta a rendőrt a helyiségből s a *Sz. László-téren* úgy vágta mellbe a szerencsétlen posztot, hogy az hanyattvá ódott a flaszteren. Közben több rendőr érkezett oda — a sajtóiroda jelentése szerint kettő, a szemtanuk állítása szerint azonban öt-hat is — akikkel azonban a markos önkéntes olyan bravúrosan bánt el, mint *Kinizsi Pál* hajdan a törökökkel. Végül is a rendőrök tábora közrefogta a garázdálkodó katonát s nagy kinnal becipelte őt az örtanyára.

Az önkéntes azonban itt is megakarta őrizni a méltóságát s ezért az egyik rendőrt amikor ez a bajonettet elakarta tőle venni, úgy vágta pofon, hogy a rendőr beleszédült. A berugott intelligens káplár természetesen nem tért észre a pofonoktól, amelyeket másnak adott, anélkül, hogy azokat visszakapta volna, — az ügyeletes tisztviselőnek még a nevét sem mondta meg. Nagynehezen előcihelődött a katonai kézülsőség s a tomboló önkéntes urat, az egybeverődött, hajnali publikum legnagyobb sajnálatára bevitte a honvédlaktanyába. Odabenn majd gondoskodnak róla, hogy máskor olyan pálinkát igyék, amelyet a kocsmáros elébe tesz s ne igyekezzenek a snapsz minősége miatt az egész rendőrséget végigpüfölni.

Rálöttek a trónörökös vonatjára.

Merénylet a romániai határon.

Letartóztattak egy földbirtokost.

Az az út, amelyet Ferencz Ferdinánd trónörökös Bécsből Sinajába és vissza megtett, igazán telve van kellemetlen kalandokkal és többé-kevésbé izgalmas epizódokkal. A vonalon, amelyen a trónörökös elhaladt, nemzetiségi csoportok alkalmatlankodtak a ferséges utasnak. Sinajában tüntetés és zászló-affér volt, amely érthető okokból fölkorlácsolta a magyar politikai hangulatot is. A zászló-affért, dacára a bukaresti hivatalos kommunikék cáfolatainak, még el sem intézték érdemlegesen és máris egy újabb hatalmas szenzációt jelent a Bukarestből jövő távirat. A hír, melyben minden kalandossága mellett, nincs okunk kételkedni, azt jelzi, hogy a trónörökös, Bécsbe való utazása alkalmával, a román határon kellemetlen meglepetés ért. Egy román község állomása előtt merényletet követtek el a trónörökös vonatja ellen. A pályatesttől néhány lépésnyire egymásután négy lövés dördült s a golyók a trónörökös kocsijáról pattantak vissza. A vonatkísérő személyzetben nagy kavargás támadt. Vizsgálatot indítottak s letartóztatás is történt.

Tudósítónk különben az alábbi részleteket táviratozza a szenzációs merényletről:

Ferencz Ferdinánd trónörökös vonatja ellen, amint az Sinaját elhagyva a romániai határon áthaladt, felháborító merényletet követtek el. A határon levő Tomörös állomás előtt négy lövés dördült el egymásután s a golyók a trónörökös kocsiját találták s az ablakredőnyökről pattantak vissza.

A vonat nem állott meg ugyan, de a kísérő személyzet közül többen leszállottak s a csendőrökkel egyetemben megkezdtek a vizsgálatot. Az egész környeket átkutatták s a pályától nem is messzire ott találtak egy Konciámi revü földbirtokost puskával a kezében. — Azonnal vattóra fogták s a földbirtokos beismerte ugyan, hogy ő lőtt — de ugymond — nem a trónörökös vonatjára, hanem medvékre vadászott. A földbirtokost letartóztatták s egyelőre fogva tartják, amíg a vizsgálatot lefolytatják.

A hűtlen szakaszvezető és a szerelmes leány.

Újabb marólug-mérgezés.

A cselédromantika, ugylátszik, amíg marólug és katonaság lesz, nem igen fog kipusztulni Debreczenben. A nap-nap után történő öngyilkossági esetek közül, Nagy Juliánna, fiatal debreczeni cselédleánynak mai históriája a régi recept szerint ment. Az alig 16 éves Nagy Juliska Balmazújvárosból jött nemrég szolgálni Debreczenbe. Nem annyira a város utáni vágyakozás, mint inkább a szive vezet'e ide. Odaha a gyöngéd kis ügye volt a szomszédék deli katona fiával, aki szakaszvezetői rangban itt szolgált Debreczenbe.

A gyöngéd kis ügyből nagy ügy volt keletkezöben és a kis Juliska úgy gondolkozott, hogy ha azt a bizonyos édes csókot a szakaszvezetőjének már megadta, akkor legyen legalább egészen a közelében, mert hát mégis jobban van ez így. Az új-kertben talált alkalmazást s alig várta már a vasárnapot, hogy a drága szakaszvezetőt meglepessesse jelenlétével.

A vasárnap el is érkezett és a kis Juliska szépen kiöltözködve a Péterfiára ment sétálni, hogy ott a katonájával találkozzék. A szakaszvezető ur meg is érkezett s karján egy rangos leányzót vezetett a Nagyerdő fele. A szegény Juliskát meglátta ugyan a hűtlen szerető, de nem volt hajlandó őt észrevenni és a fejét is elfordította.

Keservesen fájt ez a nagy szégyen s a hűtlenség Nagy Juliskának s ezért elhatározta, hogy megvált az élettől. Sirva, zokogva ment haza, ünneplő ruháját leszakította magáról s csak a hűtlen szakaszvezetőre gondolt, ő meg arra a szerencsés vetélytársnőre, aki ott kacagott a deli katona oldalán.

Mindez elegendő volt arra, hogy a kétségbeesett, szerelmesében csalódott naiv cselédleány a maróluhoz nyuljon. Egy pohárban föloldotta s fenékiig kiiatta a mérges folyadékot. Mire a mentők odaértek a szerencsétlen leány már meghalt.

A világitási vállalat munkásainak nyugdíjszabályzata.

Jóváhagyta a belügyminiszter.

Debreczeni Jenő szociális munkája.

Annak idején részletesen ismertettük és méltattuk a világitási vállalat munkásainak nyugdíjszabályzatát, melyet néhány hónappal ezelőtt fogadott el a város közgyűlése. A szabályzatot a belügyminiszter, mint ma érkezett leiratában tudtul adja, néhány apróbb módosítással jóváhagyta.

A nagyfontosságú szociális munka érdeme Debreczeni Jenő, a világitási vállalat országos tekintélyű, kitünő igazgatójának az érdeme, akit munkálatánál kettős cél vezérelt. Egyrészt a munkásnak és a munkának megbecsülése, másrészt az, hogy a nyugdíjszabályzat által a vállalat munkásait állandósítsa, a vállalatához kösse.

A nyugdíjszabályzat igen humánus munka, amire jellemző az a körülmény is, hogy a munkásoknak fizetésükből semmivel sem kell a nyugdíjalaphoz járulniok, mert az egészet a világitási vállalat fedezi saját költségére. És mindennek dacára már tíz évi szolgálat után nyugdíjban részesülnek a vállalat munkásai, ha bármilyen okból munkaképtelenné válnak. Negyven évi szolgálat után pedig teljes nyugdíj élvezetébe lépnek a munkások.

Ez a humánus szabályzat a maga nemében első egész Magyarországon. Debreczen városának és a világitási vállalatnak dicsőségére fog válni, mert élénk tanúságul szolgál amellelt, hogy a város munkásai sorsáról emberies módon gondoskodik.

Halálra ítélt kéjgyilkos.

Harminchatéves férfi és nyolcéves leány.

Bécsből táviratozzák: Az esküdttörbíróság háromnapos tárgyalás után tegnap késő éjjel mondta ki ítéletét annak a rettenetes kéjgyilkosságnak az ügyében, amelyet a múlt év szeptemberében a harminchat éves Benesch Vencel követett el a nyolc esztendőes Heinrich Márián. A bíróság az esküdtek verdiktjének kimondása után rövid tanácskozássra vonult vissza, azután pedig kihirdette a halálos ítéletet.

A három napig tartó tárgyalás rettenetes részleteket derített föl erről az elvetemedett emberről, akinek az idezeit teljesen szétrombolta az alkohol és aki elromlott, tönkretett perverzításokban talált gyönyörűséget, hogy szervezetével már csak olyan idegdermesztő erkölcstelen merénylettel egybekötött gyilkosságot kövessen el egy nyolc éves leányon.

Az orvosszakértők a leány hulláján kétségtelenül megállapították a kéjgyilkosság nyomait. Vélekedésük szerint a kéjgyilkos megrögzötten iszákos természetű ugyan, azonban kizártnak tartják hogy a kéjgyilkosságot ittas állapotban követte volna el. Nem az iszákosság, hanem szadisztikus hajlamok készítették erre a borzalmas tette.

Benesch Vencel, az elvetemedett kéjgyilkos az egész tárgyalás folyamán — a tanúk vallomása ellenére is — állhatatosan tagadta a tettet. Mikor a halálos ítéletet fölolvasták előtte, a nyoma sem látszott rajta a kétségbeesésnek. Nyugodtan tudomásul vette az ítéletet. A védő fölebbezett.

HIREK

A nyár halála.

Julius közepét mutatja a naptár s az ég, mintha önszinű nehéz kárpitokkal volna eltakarva, nyirkos, szomorú sötétségben didergünk. Künn hosszú júliusi napokon át keserves unalmassággal csurog az októberi hideg eső. Valahol az átázott földeken félzöld nedves kalászatok dideregve görnyedő kaszások aratnak. A pusztán meghalt a délibáb s valami ódon regének tűnik a költő szava:

Ég a nagy melegtől a kopár szik sarja,
Tikkadt szöcske-nyájak legelésznek rajta

Hol vagy te pompás tropikus magyar nyár, mikor az Alföld kincset érő sárga kalász oceánján, mint az izzó láva ömlött végig a szikrázó napfény? Szomorúan betülünk a szobánk szegletébe és emlékezünk régi napsütésekről, aratásokról, hűvös uszodákról, buja, illatos, forró éjszakákról, mikor a magyar pusztá csöndjében fellobogott előtünk a pásztortűz vörös lángja. A magyar nyár kincseket érlelő napsugara ma színét, erejét veszítve, mintha a norvég sziklákra világítana, oly borusan szűrődik be ablakunkon.

Meghalt a nyár. Oda minden vidámság, minden lángoló napsütéses öröm. A magyar ember megborzad e gondolatra. A magyar embernek öröme, boldogsága, egész élete a nyár. Télen olyan balog, olyan suta, mikor bezárva apró, földfalu házaiba, tétlenül, lustán nyújtózva várja a tavaszt. A mező, az eleven termőföld a

magyar léle
mikor kincs
váltak a ver

Keser
e-er magya
amikor csiz
gyar aratás
kon és ökö
ólmos égre
hát nem les

Minth
urrá lenni
divatos fehé
pokról tudj
szerencsénk
déli tengerp
mokban, ha
a vén idő
pás nyarai
báb izzó lev
kalász teng
szűke égre
Magsiratjuk
mou magy

— A
ülése. A Ko
szombaton d
űését. A biz
polgármester

— Elbu
roni kamara
ve', hogy nag
Frig, es megh
irati részvétet
s az elhunyt
kár pedig elu

— A Cs

muzeum Cs

Független Uj

konai négy re

azon megjegy

retlenek és k

litás egy kis

konai-kör ige

iratokról, sőt

hogy a levele

szerezhesse, d

muzeum tulaj

zeumának egy

A levelek kö

amely dr. Sá

vosnak szól,

zöen mutatja

mészeti sajá

badságvágyat

azonban rég

és többszörös

levelek is oly

kör minden e

fog teljesiteni

rendkívül bec

jutni.

— Elte

Bécsből távir

Rotschild Os

báró fiát, aki

önként a hal

Bécsben. A t

szóló közöns

tásra katonai

viselői, műve

küldöttsége

Oszkár holtt

szalónban fe

porsóban. Tö

szoru vette

zsidó vallás

Elénekeltek

tán fölemelté

magyar lélek öröme s a nyár az éltetője, mikor kinöveket ont a barázdá s kenyérré válik a verejték.

Keserves szomorúsággal nézi sok ember magyar szem ezt a szomoru nyarat, amikor csizmában kell aratni. Régi magyar aratásokra gondolnak kinn a pusztákon és ökölbe szorult kézzel néznek az ölmos égre kérdő, tágra nyitott szemekkel: hát nem lesz többet soha se nyár?

Mintha csakugyan nem tudna többé urrá lenni a nap. Már évek óta csak a divatos fehér ruhákról és a panama kalapokról tudjuk, hogy nyár van. Egyébként szerencsénk megszökni messze, valahová déli tengerpartokra, sütkérezni a forró homokban, ha ugyan nem detronizálta ott is a vén idő a napot. Gyermekkorunk pompás nyarai jutnak eszünkbe mikor a délibáb izzó levegője táncolt előttünk a ringó kalász tengerén. Ma fázósan nézünk a szűke égre és könny szökik a szemünkbe. Magsiratjuk a délibáb halálát s ez a szomoru magyar aratás.

— **A Kossuth-szobor bizottság ülése.** A Kossuth-szobor bizottság holnap szombaton délelőtt tíz órakor tartja meg ülését. A bizottság ülésén Kovács József polgármester fog elnökölni.

— **Elhunyt kamarai titkár.** A soproni kamara táviratilag tudatta a debrecenivel, hogy nagyérdemű titkára, *Kirchkonpf* Frigyes meghalt. A debreceni kamara távirati részvétet küldött a soproni kamarához s az elhunyt özvegyéhez, *Sávay* Gyula titkár pedig elutazott a temetésre.

— **A Csokonai-kör és a Darnay-muzeum Csokonai-levelei.** A „Debreceni Független Ujság” f. hó 13-iki száma Csokonai négy rendkívül érdekes levelét közli azon megjegyzéssel, hogy azok eddig ismeretlenek és kiadatlanok voltak. — Ez az állítás egy kis helyreigazításra szorul. A Csokonai-kör igen is tudott a nagybecsű kéziratokról, sőt két évvel ezelőtt lépést is tett, hogy a leveleket pénzen vagy cserébe megszerezhesse, de *Darnay* Kálmán, a sümegi muzeum tulajdonosa nem volt hajlandó muzeumának egyes darabjait áruba bocsátani. A levelek közül bizonyára legérdekesebb az, amely dr. *Sándorfy* József nagyváradi orvosnak szól, mert ebben a költő oly jellemzően mutatja be magát, főképp uralkodó természeti sajátosságát, a Petőfivel közös szabadságvágyát és függetlenségét. Ez a levél azonban rég ismeretes, több helyt megjelent és többszörösen felhasználott. De a többi levelek is oly fontosak, hogy a Csokonai-kör minden esetre maga iránti kötelességet fog teljesíteni, ha még egy próbát tesz a rendkívül becses kéziratoknak a birtokába jutni.

— **Eltemették Rotschild Oszkár.** Bécsből táviratozzák: A huszonegy éves *Rotschild* Oszkár bárót, *Rotschild* Albert báró fiát, aki egy szöke kaszírónak miatt ment önként a halálba, ma délelőtt temették el Bécsben. A temetésen nagy és előkelő gyászoló közönség jelent meg. A gyászszertartásra katonai előkelőségek, a pénzvilág képviselői, művészek, írók és számtalan testület küldöttsége ment el. A szerelmes *Rotschild* Oszkár holtteste egy gyászfátyolokkal bevont szalónban feküdt gazdagon földszített koporsóban. Tömérdek virág és tömérdek koszorú vette körül. A halotti tisztesség a szülő vallás szertartásaival vette kezdetét. Elénekeltek az elhírt egyházi énekeket, aztán fölemelték a koporsót és a halottas-

kocsira tették. Megindult a gyászmenet, közvetlen a koporsó után következtek: *Rotschild* Albert báró, a három fia: *Lajos*, *Jenő* és *Alfonz*, meg *Rotschild* Valentin, *Rotschild* Albert legfiatalabb gyermeke. A gyászházban való szertartások után a központi temetőben levő sírba helyezték a fiatal *Rotschild* Oszkár holttestét. Bécsből jelentik: *Rotschild* Albert báró, a megtört apa, fiának halála alkalmából nagy alapítványokat tett. A bécsi szegények számára tízezer, az izraelita hitközségnek tízezer, különböző jótékonyági egyesületeknek százezer koronát adományozott, ezenkívül pedig százezer koronás alapítványt tett *Rotschild* Oszkár nevére. Az alapítvány szegénysorsú diákokat fog különböző ösztöndíjakkal támogatni.

— **Elhalasztott kataszteri munkálatok.** A Pacz és Bánk erdőségeiben a hó 17-re kitűzött kataszteri munkálatokat a kataszteri biztos akadályoztatása miatt elhalasztották. A kataszteri munkálatok a hó 19-én veszik kezdetüket.

— **Menekül a sah.** Londonból táviratozzák, hogy teheráni időszámítás szerint ma délelőtt tizenegy órakor a perzsa sah, attól való félelmében, hogy a forradalmárok a palotát is ostrom alá veszik, az orosz követségre menekült. Erről úgy az angol, mint az orosz követ még értesítette a forradalmárokat. Az utcai harc különben mind hatalmasabb arányokat ölt. A sah katonái éheznek és ivóvizük sincsen. A kormány csapataiban lehetetlen a helyzet. A katonák le vannak rongyolódva, egységes vezérlésük sincsen s ezért igen nagy közöttük az elkeseredés. A forradalmárok hír szerint ezt a helyzetet ki is fogják használni s holnap nagy rohamot intéznek a kormány csapatai ellen. A mai utcai harcban egy európai ember esett el s erről megállapították, hogy magyar származású volt.

Késő éjjel Budapestről táviratozzák: A sah lemondott, tehát a béke biztosítva van. — Új kormányt fognak alakítani és a trónörökös mellé régenszt neveznek ki. A városban igen nagy az öröm, hogy a béke helyreállt. Az utcákat takarítani kezdik, mert a legutóbbi utcai harcban elesettek hullái borzasztó szagot terjesztettek és a lakosság egészségét veszélyeztetik.

— **Közszállítások a debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál.** Katonai szállítások. A közös hadsereg termény, szalma, szőna tűzifa és kőszén szállításaira a hirdetmények kilettek bocsátva. Érdeklődők a debreczeni kereskedelmi és iparkamara segédhivatalánál betekintheik. A debreczeni kir. itélőtábla papír és más irodalmi cikkekre irt ki pályázatot. A nagyszőlősi állami építészeti hivatal hidmunkálatok fogantatására nyitott versenytárgyalást. — A bécsi cs. és kir. tűzértségi szertár pedig 1910. évi szükségleteire. Az erre vonatkozó részletes iratok betekintheők a kereskedelmi és iparkamara segédhivatalánál.

— **Száműzik Ferdinánd merénylőjét.** Szófiából táviratozzák, hogy a törvényszék ma hét havi börtönre és büntetésének kitöltése után számkivetésre ítélte *Evropieiev* *Ostrovski-Zabovskit* akit 1908. októberében tartóztattak le, mert merényletet akart elkövetni *Ferdinánd* király ellen és tényleg nagymennyiségű dinamitot találtak nála. *Evropieiev* a bolgár határon fogták el, de a vizsgálat során semmit sem lehetett rábizonyítani, sőt a szófiai rendőrség még igazínevét sem tudta megállapítani és így arány-

lag enyhe büntetést kapott, mert csak a robantárszerekről szóló törvény alapján lehetett elítélni. Politikai körökben nagy a felháborodás a szófiai rendőrség ellen, amely ebben az esetben is bebizonyította a lehetetlenségét. Egyre hangosabban sürgetik a szófiai rendőrség újjászervezését.

— **Rubos Árpádöt letartóztatták.** Fuméből táviratozzák: *Rubos* Árpád színeszt a budapesti rendőrség megkeresésére csalás, sikkasztás és közokirathamisításért ma a fiumei kórházban letartóztatták és tekintettel, hogy egészségi állapota nem veszélyes, a rendőrségre kísérték. Az itt történt kihallgatáskor vonakodott vallomást tenni, kijelentve, hogy csakis a bíróság előtt hajlandó vallani. A betegség és nyomor *Rubost* teljesen összetörte. A letartóztatott színészt átkísérték az ügyészségre.

— **Megfagyott főiskolai rektor.** Bozenből jelentik egy táviratunk: A Grossvenediger hegyen lévő *Birnlücken* *Geisler* Károly berlini főiskolai rektor, akit hirtelen hóvihár lepett meg, megfagyott.

— **Pusztító földrengés.** Athénből táviratozzák: Elis tartományban földrengés volt, amely több falut elpusztított. A kár nagy. Köztululul 10 ember életét vesztette.

— **Gyermekcsempészség.** Budapesti tudósítónk jelentése szerint a napokban mi is megirtuk, hogy *Farkas* *Ferenc* *Garai-utca* 33. szám alatti fővárosi asztalosmester gyermekcsempészség miatt följelentést tett a rendőrségen. A rendőrség megindította a nyomozást és a következő tényállást állapította meg: *Farkas* *Ferenc* felesége, született *Jakab* *Mária* a múlt évben vízbetegségben fekélyt. Egy napon arról értesítette férjét, hogy fia gyermeke született. A férj ezt ennél inkább elhítte mert neje állapota a betegség következtében tényleg átváltozott volt. A gyermek el lett anyakönyveve a VIII. kerületi anyakönyvi hivatalban és a keresztelésben a *Ferenc* nevet nyerte. Az idén, július havában *Farkas* *Ferenc* sógora magával vitte a kis *Ferencet* vidékre és nem akarta többet visszaadni, amikor pedig az asztalosmester gyermekét a rendőrséggel akarta visszaszereztetni, felesége elmondotta, hogy a gyermek nem az övéké, hanem *Jakab* *Viktóriának* törvénytelen gyermeke, s, hogy nővérének becsületét megvédje, és a gyermeknek nevet szerezzen, belement hugar tervébe és *Farkas* *Ferenc*el elhitette, hogy a gyermeket ő szülte. *Jakab* *Viktória*, nialótt gyermekét megszülte, lakására elvitte *Farkas* *Ferenc* házasságlevelét és családi okmányait magával vitte, a szülésnél segítő baba ak ezeket az okmányokat adta át és így lehetett a gyermeket *Farkas* *Ferenc* neve alatt bejelenteni. A baba természetesen jóhiszeműleg járt el és a gyermekcsempészségről semmit sem tudott.

— **A hitvesgyilkossággal vádolt földbirtokos.** Nyiregyházáról jelentik: A nagy port felvert *Lövöpetrii* gyilkosság ügyében a vizsgáló bíró befejezte már a vizsgálatot. *Kunfalvy* *István* törvényszéki vizsgálóbíró vasárnap egész napon át a helyszínen, *Lövöpetri* községben egész sereg tanut hallgatott ki, hogy ez el is siettesse a vizsgálat befejezését. Tegnap délután *Róth* *Albert*et hallgatta ki utoljára a vizsgálóbíró és délelőtt befejezték nyilvánította a vizsgálatot. A több mint egy hónap óta tartó vizsgálatról nap nap mellett eszközölt kihallgatásokról felvett jegyzőkönyveket és óriási halmazú bünygyi iratokat ma beterjesztette az ügyészséghez további intézkedés végett.

— **Szórakozott betörők.** Hódmezővásárhelyről jelentik: *Kőrödi* *Gáborné* gazdag urnó lakását, ki jelenleg *Abbáziában* üdül, az éjjel ismeretlen tettes feltörte és ékszereit, ötszáz korona készpénzét, valamint 30000 korona értékpapírát ellopta. A tolvajok azonban elvesztették a rablott értékpapírokat, melyeket az utcán megtaláltak. A rendőrség nyomozza az ismeretlen tolvajokat.

— **Halálos szerencsétlenség egy lakodalmon.** Miskolcra táviratozzák: Sánta községben Bigó József fiatal gazdálkodó esküvőjét tartotta. A násznép szekerekkel átment a szomszédos Lenárdaróc községbe, hogy a menyasszonyt elhozza. A násznép már visszatérőben volt és a legények az országon a régi szokáshoz hiven, revolverekből lövöldöztek. Az egyik lővész ifj. Szalmás Pál sántái legényt találta, aki összerogyott. A golyó a koponya felső részét át tépte és a koponyacsont másik oldalán ki jött. A szerencsétlenül járt legény haldoklik.

— **Jáger Mari Szegeden.** Hódmezővásárhelyről táviratozzák: A rendőrség Jáger Mari ellen befejezte a nyomozást. Az újabb eseteket a rendőrség titokban tartja. A szegedi ügyészség ma táviratot intézett a hódmezővásárhelyi rendőrségre, hogy Jáger Marit azonnal kísérelék Szegedre, hol péntek reggel kihallgatják.

— **Művész-estély a Dróher-kert-helyiségben.** Ez évi július hó 17. és 18. án, szombaton és vasárnap este a Dróher-sör-csarnok kerthelyiségében Kerekes Jenő a miskolci Nemzeti Színház tagja hangversenyt tart. Fráter Loránd módjára maga kíséri hegedűn énekét. A kíséretet Intódy Oszkár színházi karnagy zongorán fogja ellátni.

— **Megszökött fiu.** Simon János 11 éves fiu, aki a nagyszöllősi liga-nevelőbe tartozik, ma egy kíséreléssel, Monus Lajossal bejött Debreczenbe. A kis fiu itt a sokaságban megszökött kíséreléssel, aki jelentést tett az esetről a rendőrségen. Azt hiszik, hogy a gyermek Petroszénynek vette útját.

— **Rablógyilkosság vidéken.** A dévai rendőrség értesítése szerint június hó 22-én Dobrára, özvegy Kabinger Mihályné született altorjai Kiss Ágnes oláh parasztoi meggyilkolták és kirabolták. A rablók-ról minden adat hiányzik.

— **Premier az Arany Bika Mulató-ban.** Zúgó tansok és újrázások között folyt le az Arany Bika Mulató tegnapi bemutató előadása, amelynek műsora igazán elsőrendű és bátran kiállja a versenyt bármely fővárosi variatével. A kitűnő műsor clouja természetesen Baumann Károly volt. Magyar ország e legnagyobb humoristáját sikerült a mulatónak 8 napi vendégszereplésre megnyernie s ez jellemzi legfényesebben az igazgatóság áldozatkészségét. Az előadást Elli Flott tánc-soubrette és Linda Lisetta francia excentrique gyönyörű táncprodukciói vezették be. Fenyvessy Erna ügyesen és kedvesen előadott szonettjeivel nagy hatást keltett. Az attrakciók páratlan sorozataiból különösen kiemelkednek a jelenkor legjobb akrobatái, Brothers Griff erőművészek, The Johnsons, kacagató zsonglörök és a bájos zenei jelenet, melyet a feltűnően szép hat leány, 6 Vinetas produkál. Sajnos az éjfélnyúló előadásról nincs időnk bővebb kritikát hoznunk, de ez alkalommal nem szabad elfeledkezünk a mulató kiváló karnagyáról, az országiszerte ismert zeneszerzőről, Huber Sándorról, ki művészi kíséreléssel nagyban hozzájárult az új műsor zajos sikeréhez.

— **Kugler Gerbeaud** cukorkák főraktára Kontsek Gézánál.

— **Tárczák, kékításkák, keretek és más disz munkák** kaphatók és megrendelhetők Antalfy Ferenc könyvkötő bődíszművesnél Piac-u. 31.

— **Villanyvilágítást** lakásokban, üzletekben, legjobb anyaggal, legjutányosabban rendez be Földvári L. első elektrotechnikai nyár és vállalat Kossuth-u. 1. Telefon 168

— **Györfly Sándornál Simonffy-utca 2. szám alatt, üzletáthelyezés miatt mélyen lezártított árak.** Berendezés eladó.

— **Fényképészeti készülékek és kellékek** kaphatók legolcsóbb árban Thaisz Art-hur papírkereskedésében.

Irodalom.

ÉN.

Ábrándoknak vagyok szegény lovagja,
Tünékeny álmok kóbor kergetője.

— Ki nehezen poroszkál csak előre.

Vesztett, véres csaták zaján kesergő,
Álmatlan éjek árva siratója,
— Kinek új but hoz minden újabb óra.

... Forró daloknak szilaj dalolója,
Balga, hiszékeny, szörnyű dőre, kába,
— Egy üzött vad az Élet vadonába.

Egy hajszolt vad vérző, sajtó sebekkel,
Kinek — mert tud szeretni szive —
— Az életben nem is lesz semmije.

Se hír, se kincs, pompa, fény, babér,
Csak fájdalom s töméntelen sok gondja,
— S úgy tűnik el, mintha itt se lett volna.

Pártos Szilárd.

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(74.) Irta: **Vértesi Arnold.**

De bármennyire nehezére esett megtörni kedély szívét, megtette mégis, mert ez mind kitűzött céljának előmozdítására fog szolgálni. Talán hízélgés által könnyebben hozzá jut a medallion titkához, melyet ismeri látni akar; legalább ha eltökölja ellenséges indulatát nem gerjeszt gyanút.

Az első ravaszszáz volt ez büszke szívében, mely megvette a hízélgést és alattomos ságot.

Nvéjas képet tudott erőszakolni arczárta, de hízélgő szavakat nem tudott fölvenni ajkára. Hiába akarta, ren bírta. Szive torok szeszszorult, nem birt szólni, nem lehetett, nem tehetette azt. Nem birt hízélgenni.

Kemény szive volt, korán megerősödött a dacz és gyűlöletben. Most próbát tett arról, hogy uralkodni bír már fölötte, de mily gyötrelmekben került az. Kiment a kertbe, labort anyja sírjára, ád'elje azt és keservesen sirt, mint a hogy még anyja temetésekor sem.

A fák árny i elfedték és nagyon sokáig sirt. Lázás lelke azt képzelte, mintha anyja képét látra kikelni a sírő, mintha bánatos, szemrehányó hangját hallaná, a miért megcsókolta kezét annak, ki anyját a sírba taszította.

Megölelte Pali a sírhalmot, megölelte a márványövet, csókolta a földet; zokogása fűdökösbe ment át.

Messze volt mindenki, senki sem láthatta. A forró déli órákban senkinek sem volt kedve sétát tenni a kertben.

Fehér Armin Csongrády Gyuri szobájában ült számítgatott és összeadta a számkat. Meghatározták a részletfi etéseket, melyeket a fiuk nevében Csongrády fog majd teljesíteni. Megállapították az inventariumot (Folytatjuk.)

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1909. július 16.

Készaru ártartó, batáridók valamivel szilárdabbak.	
1909. októberi buza	13.85—13.86
májusi buza	— — — —
1910. áprilisi buza	14.10—14.11
májusi rozs	— — — —
1909. októberi rozs	10.11—10.12
áprilisi rozs	— — — —
1909. októberi zab	7.71— 7.72
májusi zab	— — — —
áprilisi zab	— — — —
1910. májusi tengeri	6.93— 6.94
— — — — —	— — — —
1909. júliusi tengeri	7.87— 7.88
augustusi tengeri797— 7.98

Nyiltér.)*

SEMMEERING
Vizgógintéze kir. tan. Dr. Vécsei
Kórbeli gyógyeszközök. — Diéta- és Radiumkúra.
Terjedelmes lég- és napfürdők. Prospectus ingyen.

* E rovatban közölttekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Eladó ház.

Kiskoru Konrád testvérek tulajdonához tartozó és Debreczenben Széchenyi-utca 50 sz. a. fekvő házass telekből 300 négyszögöl terület a rajta levő épületekkel 14 000 forintért örökáron eladó, az eladó területen létezik 12 lakhely, házbér havonta 97 ft, évenként 1162 ft.

Megjegyeztetik, hogy a vételár egytől a takarékpénztár 10.000 ft. 5%/-os törlesztéses kölcsön és 2500 ft. 6% os kölcsön követelésének, másfelől a kincstár 898 ft. adókövetelésének átvállalásával, törlesztendő le.

Ért. a gyász apárál Arany János u'ca 59 sz. a.

Debreczen, 1909 július 12.

Legbiztosabb széptőzser a

Fáy-féle Arc-Crém

Kitűntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor, hozzá való „Fáy” szapan 1 korona.

Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszerű” gyógyszer-tár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

A Fürdő-idény alkalmával senki ne mulassza el a **Costüm, Ruha és Pongyola kelmékbeni szükségletét nálunk beszerezni.** A legelegánsabb és legpraktikusabb kelmékben kaphatók:

Gyönyörű lüszterek sima és csikos . . . 55 kr-tól 250.-ig
Angol ruha vásznak minden színben . . . 50 kr.-tól
Madaira himzések ruhára és blousera . . . 70 „
Remek angol zephirek, szintartók 36 „
Oriási választék csipke kelmékben 47 „
Csipke applicatjok, betétek és csipkék . . . 03 „

Batizt és madepolán himzések, áttört keztyük, Ajaur harisnyák, Francia gyapju és pamut delainok, Kretonok és batiztok minden színben. Szines és fekete ernyők meglepő olcsó árban kaphatók

Molnár V. J. és Társa fiókja

Czégtulajdonos: Molnár Lukács.

Kossuth és Batthány-u. sarok a színházzal szemben.

Horváth János

gőzfűrészeben

100 kg. vágott tölgy tűzifa

80 kr-ért kapható.

A H

arcs
mely telje
sem ólmot
alatt megz
pattanást,
simítja a r
fehérré sim
a szél és
nem száro

Egy tég

K

Mihalov

Főpacz 3

862/1909. v. 1

Arve

A debr

1763/4.—1909

tétetik, misze

részére debr

ennek 1906.

mitandó 6% k

kor. 76 fill. p

hó 12-én bir

beesült butor

július hó 19-

tét veendő és

tartandó nyi

igérőnek azon

ség esetén b

Az árve

sított végreh

Debrec

Dono

Debre

Mosó

Ze

Ottom

:: ór

Telefo

csenge

berenc

tását

jutá

Föl

Koss

A Harmat Crème

arcszépítő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szepit, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mittesen) bőrbajokat. Kiszimítja a ráncosodni kezdő arcbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvász a szél és a nap befolyása ellen az arcon. Nem száros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye a főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplacc 31., a városházzal szemben.

Hajdusági bajuszpedrő

kittüntetve a bécsi, párisi és londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel

Hajdusági Bajuszpedrő.

Védjegy.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápelésára, mely meg nem avasodó szirmentes növényi balszamos anyagokból készült.

Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 2 doboz küldetik 2 korona 15 fillér bérmentve utánvétellel.

Egyedül készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

„Arany egymarva” gyógyszerháza

Telefon 494.

Telefon 494.

862/1909. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1763/4.—1909 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Alföldi Takarékpénztár r. t. részére debreczeni lakostól 200 korona tőke, ennek 1906. évi május hó 28 napjától számított 6% kamatai és az eddig összesen 59 kor. 76 fill. perköltség erejéig 1909. évi május hó 12-én bíróság felülfoglalt és 1512 korona becsült butorokból álló, ingóságok 1909. évi július hó 19-én délelőtt 12 órákor kezdését veendő és Rákóczi-utca 9 szám alatt meg tartandó nyi. városi bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáronalul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajthatók javára elrendeltek.

Debreczen, 1909. évi június hó 8.

Oláh Géza bírói kiküldött

Donogán és Somossy

Debreczen, Ristemplombazár.

Mosó kelme újdonságok

Zephyr — Battist —

Ottomán vászon — Kreton

— Volle de laine —

„óriási raktára”

Telefonok, — villamos csengők, villámhárítók berendezését, — javítását szakszerűen és jutányosan készít

Földvári L.

Kossuth-utca I. sz.

Telefon 168. szám.

Villamos világítást,

a villamos csengők, házi telefonok berendezését és évi kezelését és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkát egy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalat

Debreczen, Nagytraktik udvar

Minden irányba égs Wolfam-lámpák, ivilámpaszemek, csillárok, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kétszón ivilámpák havi 3 korona díjért.

Telefon 210.

Telefon 210.

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon. Fiacz-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett mentőszekrények, kötszerek, desinficiálészerek Creolin, Carbol, mindennemű állatgyógyászati cikkek és műszerek. Sertés és marha tápperek és Fluidok nagy raktára, ugyancsak nagy választék mindenféle gumiarúkból, sárvékókból, valamint lényképzőanyagokból készült vegyszerekben.

6925—1909. tkvi szám.

Arverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szűcs Miklós végrehajthatónak Szabó Matyás végrehajtást szenvedő elleni 134 kor. tőkeköve és és jár iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő Egyek község be. területén fekvő az egyeki 332. sz. tkvhen A. t. l. sorszám a. 566. hrsz. alatt foglalt s Szabó Matyás végrehajtást szenvedett nevében álló házastelekre 800 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi augusztus hó 19-ik napjának délelőtt 9 órákor Egyek község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár 2/3-an alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20% át, vagyis 160 kor. — fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervenyt át szolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért összeg 20% áig kieészíteni, különben az ígérete figyelmen kívül marad és a tovább folytatandó árverésben részt nem vehet.

Kir. törvényszék mint tkvi hatóság. Debreczen, 1909. május 26-án.

Bolváry kir. tvszéki bíró.

1 vég szárna vászon, jó minőség 1rt 4.48.

1 pár kézelő 5-rétű 15 kr.

Piacz-utca 19. szám, Bika mellett

a volt Debreczeni Nagy Áruházban

mindennemű rőtös és rövidáru, valamint férfi divat cikkek nagyon olcsón lesznek árusítva.

1 méter 120 cm. széles gyapju lüszter	—	—	65 kr.
1 méter legfinomabb minőségű karton	—	—	21 kr.
1 méter jó mosó Delain	—	—	23 kr.
1 pár fegyhazi kötésű férfi sockni	—	—	14 kr.
1 drb férfi angol Zephyr ing, legjobb minőség	—	—	1 frt 25 kr.
1 drb aplicált stor ablak függöny	—	—	3 frt 50 kc.
Divatos csikos női harisnya	—	—	23 kr.

Mindenféle rövidáru cikkek meglepő olcsón!

Tisztelettel **Sugár Dezső.**

Ágyterítő garnitúrák nagy választékban.

Minden színből ruhavásznak, mért 45 kr.

Kik akarnak házat venni a Rákóczi-utczában?!

Debreczennek legelső és legnagyobb hirdetési vállalata, a **NAGY LAJOS IRODÁJA** megvételre ajánlja a Rákóczi-utczai 35. számú családi házat.

Borzasztó nagy telek! Az udvar egy lombos erdő, egy befásított paradicsom!

Ide ám lehetne egy gyönyörű palotát emelni!

az utczai frontja 25 méter hosszú, a telek pedig 353 négyszögöl területen fekszik. A Rákóczi utczai iskolához második,

Megtekinteni lehet délelőtt 10 órától déli 12 óráig és dé után 3 órától esti 1 óráig, máskor nem!

Apró hirdetések.

Ha valamit venni, vagy eladni akar, tudassa szándékát a „Debreczeni Független Ujság” apró hirdetési rovatában, Nemesse gyorsabb, biztosabb és olcsóbb módja annak, hogy célját elérje, mert apróhirdetését már a megjelenése napján sok ezer ember olvassza.

Levelezés

Hölgyeim én 24 éves izraelita önálló iparos vagyok, elsőrendű szakmában ösmeretség hiányában ez uton ösmeretségét keresem oly hozám illő izraelita leánynak, kinek 4-5000 korona hozománya van. Levelet, „Szerencse jeligére” a kiadóhivatalba kérek.

„Független asszony” levele van a kiadóhivatalban.

„Heseasszonyok” levelüket átvehetik a kiadóhivatalban.

Utazkozó asszonyka vagy magános hölgy találkozását keresem! Levelet „Amor esték” Postrestant.

Betöltendő

Utazó ügynökös, pénzszedős azonnal felvételnek cím a kiadóhivatalban.

Közliány, ügyes, azonnali állandó foglalkozást nyer és ugyanott tanulólány is felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Két középsikolát végzett fiu tanoncznak felvétetik a kiadóhivatalban.

Adás-vétel

Tetőcserep közönséges, hornyolt és Francia egyéb építkezési anyagok u. m. legutányosabban Fülöp meszkereskedésében Homokkert-u. 121. sz.

Jókarban lévő boros hordók többféle nagyságban igen olcsón eladó. Cím Farkas Minaly Ermihalyfalva.

Egy jó karban lévő gyermek ágy, szekrény üdvány, függöny tartók és úszárgyak eladó. Hungariaépület II-ik emelet 10 ajtó.

Vigyazzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes áron vesz Kösenberg Béni Badogos-utca 4. szám.

Különte

Jó izletes kóser nazi koszt valamint hideg és meleg ételek kaphatók. Avonoma el-togadtatnak Kóser bodega vendéglős Hunyadi-u. 11. sz.

Hatvan utca 7 szám alatti üzlethelyiség azonnal kiadó a berendezés külön eladó.

Különbejáratu bútorozott szoba kiadó József kir. uerczeg utca 22 sz. alatt.

Két szoba, előszoba, konyha, speiz augusztus 1-re garzon embernek vagy gyermektelen házaspárnak kiadó. Bányányi-utca 14. sz.

CZIGARETTÁZOK!

100 db. levek nikotin mentes:

- Kip hóp 09 Riz 14
- Tiszti 10 Parafis 14
- Delibab 12 Arany 20
- Kulibri, különlegesség 16 k.

Kapható HARMATHS szivarkahüvels különlegességek soraktarában Debrecen Sívészkerl u. 14.

Elismert óriás gyümölcsű ananász-szamóczáim

szétküldése megkezdődött. Gyűjteményem csak a legfinomabb, legillatosabb s legnagyobb gyümölcsű fajákat tartalmazza, amelyek mindenütt osztatlan elismerésre találtak.

Ajánlok fiatal erőteljes növényeket:
 1 gyűjtemény 10 darab 10 legfinomabb fajtában K. 6.50
 1 „ 500 „ 25 „ „ 20.—
 1 „ 1000 „ 25 „ „ 38.—

csomagolással és bérmentesítéssel együtt, a monarchia minden helyére.

MÜHLE ÁRPÁD kertészeti telep **TEMESVÁR** Árpád telep.

Hydraulikus sajtók

Szőlő és gyümölcsmust

sajtólásra a nagy üzem számára. 2 kitalható kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes számban üzembem helyezettett.

gyártanak és szállítanak jól állás mellett mint különlegeséget a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben. Réges árjegyzőkek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kértnek.

Telefon 632. Idény előhaladottsága miatt

Occasió

árakban szerezhetők be a következő cikkek

Halmágyi

női és leány felöltők legnagyobb aruházában

Vászon aljak	Csipke blousok	Csipke kabátok
Vászon rukák	Batiszt blousok	Ottomán kabátok
Princes rukák	Madeire blousok	Vászon kabátok
Costümök	Selyem angol blousok	Uti paletók
Uti köpenyek	Tafft selyem alsók	Cimónák
Pongyolák	Angol aljak	Gallérok

Szolid kiszolgálás! Külön mértékosztály! Olcsó árak!

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó gyár BUDAPEST, VII., Szövetség-utca 37. szám.

meghízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselést létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy czégét — a csoma olás és postaköltségek mellőzésével — SCHWARTZ R. Debreczen Dégenfeldtér 8. sz. vette át a képviselőközvetlenül felkereshesse. A vállalat és a gyár rendes áráiban vállalja az úri-, női- és gyermeköltönyök, díszítő és batorszővetek, függönök, kőzímunkák, szőnyegek, csipke- és vőgaruk, szőrmék stb.ek vegytisztítását és festését. Ugyisint ágylollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áráiról, szives jóindulataiba és figyelmébe ajánlja a képviselést és számos megbízatást kér a

KOVALD PÉTER ÉS FIA CÉG.